

אוגוסט 2020

חונכים מרחוק ומרגישים קרוב

חונכות מתמחי תשפ"א

כנפיים/צידיית ברק

אל תסכרו לי

שכדי לצוף

כל מה שצריך

זה לול כנפיים

את רוצים לפרוש כנף

יש לך אול שיהיו את שמיים

חונכים יקרים,

אנו מברכות אתכם על בחירתכם להיות מורים חונכים למתמחי תשפ"א ומאחלות לכם שנת חונכות משמעותית ומעצימה.

אנו במערכת החינוך מצויים כיום אל מול אתגרי ההוראה מרחוק.

גם בעולם החונכות למורים מתחילים, אנו בתהליכי בניה ולמידה של תהליך חונכות מרחוק. ברור לנו כי השנה, יותר מתמיד, למורה החונך ולתהליך החניכה ערך וחשיבות משמעותיים מאד בקליטתו המיטבית של המתמחה במערכת החינוך ובהצלחתו כמורה בשנה מאתגרת זו.

בחוברת זו רכזנו עבורכם הנחיות כלליות לתהליך חניכה מרחוק, מסמכים לתיעוד תהליך החניכה שיאפשרו לכם לבנות תוכנית למידה אישית למתמחה. אנו תקווה כי תכנים אלה יסייעו לכם להשאר קרובים למתמחה גם מרחוק ולחוות תהליך חונכות משמעותי, מהנה ומעצים.

הנכם מוזמנים להשתתף בקורסי החונכים המתקיימים במכללות ואוניברסיטאות להכשרת מורים. קורסי החונכים, מותאמים גם הם לתקופה הנוכחית, ומתקיימים בהוראה היברדית המשלבת מפגשים מרחוק ומספר מפגשי פנים אל פנים.

בנוסף, הנכם מוזמנים לבקר [באתר הבית של החונכים](#) בו יש בעבורכם כלים, תוכניות חונכות חודשיות והעשרה למורה החונך.

אנו בעבורכם בכל שאלה ועניין בנושא חונכות למורים מתחילים.

בהערכה רבה על בחירתכם להשפיע ולהיות בעבור דור המורים הבא.

בברכה,

גלי נהרי – ממונה אגף התמחות וכניסה להוראה

עירית שריג – רכזת תחום חונכים למורים מתחילים

מבט על – שנת החונכות

בקצרה מה כוללת שנת החונכות?

- מפגש חונכות שבועי קבוע בן שעה חונך – מתמחה
- צפייה בארבעה שיעורים של המתמחה (שניים בכל מחצית) ומשוב והערכה לאחר כל שיעור
- משוב אמצע שנתי בשותפות עם המנהל בין התאריכים 15.12.2020 – 15.1.2021
- הערכה מסכמת בשותפות עם המנהל/ת בסיום השנה – עד ה – 30.6.2021
- תיעוד תהליך החונכות וההתפתחות האישית והמקצועית של המתמחה לאורך השנה

מהו התגמול למורה החונך?

- גמול החונכות הינו 2.4% משכר המשולב בעבור חונכות למתמחה אחד – חונך יכול לחנוך עד שלושה מתמחים בשנה. (גמול של 4.8% מהשכר המשולב חונכות לשני מתמחים וגמול של 7.2% מהשכר המשולב לחונכות של שלושה מתמחים)
- גמול החונך משולם בתלוש השכר
- למידה והתפתחות אישית ומקצועית של החונך בתהליך החניכה למורה מתחיל

חשיבות וייחודיות תהליך החונכות בשנת תשפ"א

ארבעת היבטים בהם מתמקד תהליך החונכות הינם:

- היבטים מקצועיים - הוראה וניהול כיתה
- היבטים ארגוניים - קליטה בבית הספר ובהכרות עם תרבות העבודה
- היבטים רגשיים בתהליך כניסה להוראה ועיצוב הזהות המקצועית
- היבטי מתן משוב והערכה בתהליך התמקצעות המורה המתמחה

לשנה זו (תשפ"א) היבטים ייחודיים, היכולים להיות בעלי השפעה על חווית ההתמחות והכניסה להוראה של המתמחה. על החונך להיות מודע להיבטים ייחודיים אלה ולתת להם תשומת לב לאורך שנת ותהליך החונכות:

- א. **היבטים מקצועיים – הוראה וניהול כיתה** - מתמחי תשפ"א סיימו בשנת תש"ף את הכשרתם לתעודת הוראה. הסמסטר האחרון של לימודיהם התקיים בתחילתו של משבר הקורונה וסביר להניח כי חוו התנסות מועטה בהוראה בכיתות בפועל וכן, הם בעלי ניסיון והכשרה מועטים בתחום ההוראה מרחוק. חשוב כי החונך יהיה ער לנושא זה ויתמוך במתמחה בתהליך ההוראה בכיתה וכן ההוראה מרחוק. נכון יהיה שהחונך יפנה את המתמחה להעזר במורים נוספים בבית הספר שיוכלו לסייע למתמחה במהלך השנה כגון – רכז המקצוע, רכז תקשוב, מחנכי הכיתות בהן מלמד המתמחה, יועצות ועוד. עבודה עם המתמחה על היבטים מקצועיים והוראה מרחוק יכולה לזמן לכם, החונכים, תהליך של למידה משותפת והפרייה הדדית משמעותית – בה כל אחד מכם, מתמחה וחונך, תורם את חלקו בגילוי רזי ההוראה מרחוק.
- ב. **היבטים ארגוניים - קליטה בבית הספר והכרות עם תרבות העבודה** – מורים מתמחים מדווחים כי שנת ההתמחות מאופיינת בעמימות רבה ואי וודאות – זו היא החוויה בימי שגרה. לאור המורכבות והעמימות, שכפי הנראה נחווה בבתי הספר במהלך שנת תשפ"א, חשוב שהחונכים ינסו להעניק, ככל האפשר, סדר וודאות למתמחה בנושאים לגביהם קיימת בהירות. וודאות זו, ניתן ליצור למתמחה כבר לקראת פתיחת שנת הלימודים – מומלץ כי החונך יזמין את המתמחה למפגש הכרות ותיאום ציפיות, במפגש החונך גם יתווך למתמחה את נהלי בית הספר ונורמות העבודה בו וכן, ודרכי העבודה הצפויות במהלך השנה. בנוסף, חשוב כי לחונך ולמתמחה תשובך שעה שבועית

במערכת הבית ספרית ומפגשי החונכות יתקיימו בעקביות לאורך השנה. עבודה זו של החונך שתשמור על קשר קרוב עם המתמחה תסייע למתמחה להרגיש בטוח יותר ולהקטין את אזורי העמימות ותחושת חוסר הוודאות במהלך שנתו הראשונה לעבודה.

ג. **היבטים רגשיים בתהליך כניסה להוראה ועיצוב הזהות המקצועית** – אחד הקשיים המאפיינים את שנת ההתמחות בימים שבשגרה הוא חווית בדידות של המורה המתמחה. על החונך לשים לב לנושא זה בשנה הנוכחית, לאור העובדה כי המורה המתמחה יילמד מרחוק ובהתאם יהיה נוכח פחות שעות בבית הספר, יפגוש מעט חברי צוות וייחשף לאט יותר לנומרות העבודה ולתרבות בית הספר. לאור כל אלה יתכן כי תהליך ההשתייכות וההתחברות של המתמחה לבית הספר יתרחש לאט יותר ביחס לשנת התמחות רגילה. חשוב כי החונך יהיה בעבור המתמחה כך שהמתמחה ירגיש שאינו לבד, וכן, התיווך של החונך בין המתמחה לבעלי תפקידים בבית הספר הוא משמעותי.

ד. **היבטי מתן משוב והערכה בתהליך התמקצעות המורה המתמחה** – תהליכי הערכה והמשוב נחווים על ידי חלק מהמתמחים כמבחן ומעוררים חשש ולכן על החונך לשוחח עם המתמחה לקראת תהליך הצפייה והמשוב ולהיות קשוב לצרכיו. שנת תשפ"א מזמנת למתמחה הוראה מקרוב ומרחוק, המתמחה הוכשר בלימודי תעודת ההוראה להוראה בכיתות - מקרוב ולכן תהליך המשוב האמצע שנתי וההערכה המסכמת יהיו מבוססים על צפייה בשיעורי פנים אל פנים בכיתות. במידה ובמהלך השנה תאלצו לקיים הערכת שיעורים מקוונים, חשוב לשוחח על כך עם המתמחה ולהעריך שיעורים אלה על פי המתווה המפורסם על ידי הממונה על הערכת עובדי הוראה וניהול.

חונכים מרחוק ומרגישים קרוב

הקשר הבינאישי בין החונך והמתמחה הוא המפתח להצלחת תהליך החונכות ובאחריות המורה החונך להבנות מרחב ליצירת קשר משמעותי זה, המבוסס על תקשורת פתוחה, שיתוף, הדדיות, אמפטיה, קבלה ויחסי אמון. לאור העובדה כי ייתכן ובשנת תשפ"א יהיו מצבים בהם תאלצו לקיים גם מפגשי חונכות מרחוק, המורים החונכים עומדים בפני אתגר חדש המתבטא ביצירת מרחב חונכות בעל ערך ומשמעות בתהליך חניכה מרחוק.

לאור זאת, אנו ממליצים להבנות את תהליך החונכות ולבסס את הקשר הבינאישי בהתאם לעוגנים הבאים:

א. **מפגש הכרות ותיאום ציפיות:**

במהלך אוגוסט /ספטמבר – מפגש פנים אל פנים עם המורה המתמחה – מפגש הכרות ותיאום ציפיות לקראת תהליך החונכות ועבודתכם המשותפת.

מצ"ב בנספח :

- נספח א' - מתווה לשיחת הכרות חונך-מתמחה

- נספח ב' - שאלון מקדים לתיאום ציפיות – למורה החונך

ב. **קיום קשר רציף ועקבי עם המתמחה לאורך השנה:**

דאגו למפגש שבועי פנים אל פנים או מקוון **קבוע** (באותו היום והשעה) עם המתמחה - העדיפות היא למפגשי פנים אל פנים, במידה ולא מתאפשר, לאור הנחיות משרד הבריאות, מומלץ לקיים את הפגישות מרחוק בזום, כך שתראו זה את זה ויישמר הקשר הבינאישי. דאגו כי המתמחה ירגיש בנוח ליצור עמכם קשר במידת הצורך – בשיחה טלפונית, ווטסאפ או מייל.

מצ"ב בנספח :

נספח ג' – מתווה למבנה שיחת חונכות

ג. תיעוד תהליך החונכות ובניית תוכנית למידה אישית למתמחה:

תיעוד תהליך החונכות חשוב בימי שגרה – תיעוד זה מהווה תשתית לבניית תוכנית עבודה אישית להתפתחותו המקצועית של המתמחה. בשנת תשפ"א, בה יתקיימו, מפגשי חונכות פנים אל פנים ומפגשים מרחוק לסירוגין, יש חשיבות רבה לתיעוד תהליך החונכות ושמירה על רצף העבודה עבורכם ועבור המתמחה.

תיעוד התהליך כולל:

- תיעוד מפגשי החונכות – מומלץ כי בסיום כל מפגש חונכות תקדישו את חמש דקות האחרונות לתיעוד המפגש שהיה עם המתמחה וחשיבה על יעדי המפגש הבא. חשוב לשמור על גמישות בתהליך החונכות ויחד עם זאת חשוב לתכנן יעדים לאורך השנה ולעבוד על החשוב והדחוף כאחד.
- אחת לחודש מומלץ לשבת עם המתמחה להתבונן על תהליך התקדמותו והתפתחותו המקצועית בחודש שהיה, לתעד את מפגשי החודש ולהתבונן קדימה ולתכנן את הנושאים בהם חשוב להתמקד בתהליך החניכה.

מצ"ב בנספח :

נספח ד' – מתווה לתיעוד מפגש חונכות שבועי

נספח ה – מתווה לתיעוד מפגשי חונכות חודשיים

ד. צפייה בשיעורים:

תהליך החונכות כולל הזמנה של המתמחה לצפייה בשיעורים שלכם. צפיית המתמחה בשיעורים שלכם בכיתה ובהוראה מרחוק תסייע לו בתהליך התמקצעותו. בנוסף, הזמנת המתמחה לצפייה בשיעורים תבסס קשר של אמון והדדיות ביחסיכם עם המתמחה.

כפי שצינו, תהליכי ההערכה והמשובים - האמצע שנתי והמסכם יהיו מבוססים על שיעורי פנים אל פנים. חשוב שתתעדו שיעורים אלה ותשמרו את תיעוד הצפיות בשיעורים ושיחות המשוב על מנת שתוכלו לצרפם בסיום השנה להערכה המסכמת של המתמחה.

מצ"ב בנספח :

נספח ו' – טופס תיעוד צפייה בשיעור + על מה מסתכלים בשיעור? – מבוסס על מאמרו של קובי גוטרמן – קידום

ההוראה באמצעות תצפיות הוראה ושיח

נספח ז' – טופס מתן משוב לאחר שיעור צפייה

נספחים – חונכים מרחוק – מרגישים קרוב!

מתווים לעבודת החונך ובניית תיק חונכות תשפ"א

נספח א' – מתווה לשיחת הכרות חונך מתמחה

נספח ב' – שאלון מקדים לתיאום ציפיות למורה החונך

נספח ג' – מתווה מבנה מפגש חונכות

נספח ד' – מתווה לתיעוד מפגש חונכות שבועי

נספח ה' – מתווה לתיעוד מפגשי חונכות חודשיים

נספח ו' – טופס תיעוד צפייה בשיעור

נספח ז' - תיעוד תהליך צפייה בשיעור ומשוב

מתווה למפגש הכרות חונך ומתמחה

מטרות המפגש

- להכיר אישית את המתמחה והחונך.
- להכיר את מבנה ביה"ס, תקנון ביה"ס, ובעלי התפקידים השונים.
- לערוך תיאום צפיות על תהליך העבודה השנתי.
- לענות על שאלות המתמחה.
- לאפשר למתמחה להשמיע את צפיותיו וחששותיו בתחילת עבודתו בביה"ס.
- להעניק למתמחה תחושה של קבלה ונכונות לסיוע.

נושאי המפגש

א. הכרות

- הכרות הדדית
- צפיות מתהליך החניכה והעבודה המשותפת.
- התייחסות לשאלות וחששות של המתמחה לפני תחילת השנה.
- הכרות עם תקנון בית הספר- דגשים על עיקר וטפל.
- שיח על הכללים והגבולות החשובים למתמחה.

ב. אירועי חודש ספטמבר- שיח מקדים

- השיעור הראשון- כיצד המתמחה מציג את עצמו? מה מתוכנן לשיעור?
- מורה מקצועי-מה מתוכנן לשיעורים בחודש זה? – תאום עם רכזי המקצוע.
- מורה מחנך- שיח על אסיפת ההורים הראשונה וחשיבותה והכנת הכיתה וסידורה.

ג. היבטים טכניים- שיח לוודא עם המתמחה

- שמסר מסמכי קליטה במזכירות ביה"ס.

מתווה למפגש הכרות חונך ומתמחה - המשך

שפתח תיק במשרד החינוך לקישור [לחצו כאן](#)

שגרשם לסדנת סטאז' במכללה או באוניברסיטה.

לוודא שהמתמחה מכיר את מבנה ביה"ס

מיקום: הכיתות, חדר מורים, חדר מחשבים, שרותי מורים, חדרי רכזים, יועץ, אב בית, צוות המנהלה, ספריה. החצר ואגפיה, חדר צילום ומשאבים טכנולוגיים נוספים ונוהלי השימוש בהם.

שקיבל הדרכה על מערכות המחשוב למורים.

ששיבץ ביומנו את אירועי ביה"ס (אספות הורים, ישיבות פדגוגיות, ימי הורים וכו')

שאלון מקדים לתיאום צפיות – למורה החונך

מחשבות וציפיות מתהליך החניכה

1. רשום נושאים מרכזיים שבהם נראה לך שחשוב לעסוק בהם, לאורך השנה, עם המורה המתמחה
לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.
2. הגדר את דרכי התקשורת שהנך מעוניין לקיים עם המתמחה לאורך השנה – מפגשים שבועיים (מרחוק ומקרוב), ווטסאפ, שיחות טלפון (ציין שעות הנוחות לך), מיילים ועוד...
לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.
3. נסה לאפיין את סגנון המפגשים עם המתמחה - אופיים ומיקודם באופן הרצוי לך!
לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.
4. מהי האחריות שלך בתהליך החניכה ובמפגשים?
לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.
5. מהי האחריות של המתמחה בתהליך החניכה ובמפגשים?
לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.
6. מיהו "חונך אידיאלי" בעיניך?
לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.
7. ברר מה המתמחה מצפה ממך ומה ייחשב בעיניו הצלחה בתהליך החונכות

מתווה - מבנה מפגש חונכות

שיחת חונכות מקצועית אינה "שיחת סלון". השיחה המקצועית צריכה להיות מודעת ומכוונת, להלן מבנה מומלץ, אחד מני רבים, לשיחת חניכה:

שלב ראשון -מה נשמע? - חימום, small talk שיחת חולין. כמה דקות

שלב שני -על מה נעבוד היום? – לאחר הצפת הנושאים השונים על ידי המתמחה, החונך יברר עם המתמחה במה חשוב לו להתמקד היום (שאלה פתוחה של החונך: "על מה תרצה לעבוד היום?").

שימו לב, ייתכן שהמתמחה יהיה מעוניין לעסוק בנושא שונה ממה שתוכנן ונכון יהיה לעסוק במה שרלוונטי עבורו.

שלב שלישי -בירור סוגיה מקצועית/רגשית - שיקוף ושיום. איזה סוגיות חינוכיות- פדגוגיות עלו בדברי המתמחה. לתת להם כותרת/ שם, ניתן להיעזר [במפת ממדים להערכת מתמחים בהוראה](#)

דוגמאות לסוגיות מקצועיות:

רעש או הפרעה בכיתה - הסוגייה היא ניהול כיתה.

עבודה על מבחן או ציונים בתעודה - הסוגייה היא מדידה והערכה.

הכנת שיעור - הסוגייה היא פדגוגיה או תוכן.

סוגיות נוספות: עבודה עם הורים. עבודה עם הצוות הבית ספרי/ קולגות ועוד.

שלב רביעי - עושים סדר – להחליט על סדרי עדיפויות ולבחור עם המתמחה סוגיה אחת לשיחה.

שלב חמישי- דיון בסוגיה והעלאת אפשרויות להתמודדות - שלב זה הוא לב המפגש ומומלץ להנחותו בעזרת [שאלות המנחות את עבודת החונך](#)* שינחו את המתמחה להעלות אפשרויות שונות להתמודדות עם האירוע. האפשרויות צריכות להיות מותאמות לעולמו ולצרכיו של המתמחה, משהו שהוא יכול ומתאים לו לעשות.

*שאלות המנחות את עבודת החונך

1. E. Vanassche, G Kelchtermans הציגו במאמרם* ארבע שאלות מומלצות להתבוננות על ארוע ולמידה ממנו במפגש חונכות: **עובדות** – תאר מה קרה? **2. פרשנות**- נסה לשער למה זה קרה? (כמה שיותר אפשריות) **3. הערכה**- מה אנחנו חושבים על זה ולמה? (מה הייתה המטרה? מה ההנחה/ות שעמדה בבסיס ההתנסות לגבי הוראה טובה? האמונות לגבי ההתנהלות/ההתערבות שהיו מביאות להתנהגות הרצויה?) **4. מסקנות**- האם ננסה לשנות משהו בהתנסות זו ומדוע שינוי זה יכול להביא לשיפור?

חשוב - ההחלטות המעשיות לגבי ההתנסות יקבעו לאחר מתן מענה לשאלות המוצעות.

מתוך: – E. Vanassche, G Kelchtermans * Teacher educators' professionalism in practice : Positioning theory and personal interpretative framework

שלב שישי- סיכום וסגירה - מה לקחנו מהמפגש? ותייעוד משותף שלכם עם המתמחה את מפגש החניכה

נספח ד' – מתווה לתיעוד מפגש חונכות שבועי

אוגוסט **ספטמבר** אוקטובר נובמבר דצמבר ינואר פברואר מרץ אפריל מאי יוני יולי

תאריך: _____

תיעוד מפגש חונכות שבועי¹

שם המורה:

נושאים שעלו במפגש:

חוזקות המורה המתחיל:

אתגרי המורה המתחיל:

יעד/ים שהמורה המתחיל הציב לעצמו:

לקראת המפגש הבא (החלטות, נושאים להתבוננות, למידה ועוד)

¹ תיעוד מפגשי החונכות יהוו עבורכם ועבור המורה המתחיל תוכנית אישית להתפתחות ולמידה – מומלץ להקדיש מספר דקות בסיום מפגש החניכה להתבוננות משותפת על המפגש שהיה ולהגדיר יעדים להמשך עבודה. תהליך זה יאפשר למקד את תהליך החניכה בחוזקות המורה המתחיל ובאתגרים עליהם חשוב שיעבוד במהלך השנה.

חשוב לשמור תיעוד זה בתיק החונכות ולהעזר בו לקראת תהליכי המשוב וההערכה.

נספח ה – מתווה לתיעוד מפגשי חונכות חודשיים

אוגוסט ספטמבר אוקטובר נובמבר דצמבר ינואר פברואר מרץ אפריל מאי יוני יולי

טופס תיעוד מפגשי חונך – מתמחה - סיכום חודשי

חודש: לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.

שם המתמחה: לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.

תיאור המפגשים:

מס"ד	תאריך המפגש (במידה והמפגש לא מתקיים מומלץ לציין זאת ואת סיבת הביטול)	תכנים שעלו במפגש	מטרה/ות ויעדים	הערות
1.				
2.				
3.				
4.				

יעדים ומשימות לקראת החודש הבא: לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.

מחשבות ותובנות: לחץ או הקש כאן להזנת טקסט.

נספח ו' – טופס תיעוד צפייה בשיעור

למורה החונך: תיעוד צפייה בשיעור

מטרת השיח הפדגוגי הינה להציף התנהגויות הוראה אפקטיביות לחיזוק והעצמת המורה והתנהגויות הוראה המעלות בכם תהיות ושאלות לשם התבוננות ולמידה*
במהלך הצפייה חשוב לכתוב ולתעד כמה שיותר ציטוטים של המורה, התלמידים והתנהגויות בשיעור לשם ביסוס השיח הממשב על דוגמאות מהשטח.

שאלות שעולות בי, מה ארצה לשאול על זה? שאלות תהייה* (למילוי לאחר השיעור ולקראת שיח פדגוגי ממשב*)	מה אני רואה?

* מבוסס על מאמרו של דר' קבי גוטרמן – קידום ההוראה באמצעות תצפיות הוראה ושיח פדגוגי

על מה מסתכלים בשיעור? מתוך מאמרו של דר' קבי גוטרמן – קידום ההוראה באמצעות תצפיות הוראה ושיח פדגוגי

על מה מסתכלים בשיעור

בתצפית הוראה פתוחה קשה להחליט מראש על נקודות לתצפית או לאיסוף נתונים מכוון. עם זאת ישנן התנהגויות הוראה התורמות לשיעור או מעכבות אותו, וראוי לתת עליהן את הדעת במהלך התצפית:

- הבדלים בין משך הזמן המיועד לשיעור (45-50 דקות) לבין הזמן בפועל לפעילויות של הוראה ולמידה
  - א. זמן המוקדש לתחום ניהול הכיתה
  - ב. זמן המוקדש למשמעת
- הבדלים בין זמן מורה לזמן תלמיד
  - א. זמן המוקדש לדיבור לעומת זמן המוקדש להקשבה
  - ב. זמן המוקדש לתרגול או למשימות הוראה-למידה-הערכה אחרות
- מספר התלמידים המצביעים לאחר שאלה של המורה - פתוחה או סגורה
- מספר התלמידים המשתתפים בשיעור השתתפות פעילה או סמויה
- הזמן בין שאלת השאלה לקבלת תשובה
- גיוון בהוראה ובמשימות
- ניהול הכיתה
- בהירות בהוראה

בשיעורים בהם רמת ההוראה גבוהה, ממוקדת ותכליתית, כדאי לתת את הדעת גם על:

- אמון בתלמידים
- מי שואל את השאלות במהלך השיעור

ניתוח השיעור וקביעת יעדים

ניתוח אירועי ההוראה נועד להתכונן לשיחה עם המורה. כדאי להתמקד בו בשני סוגי יעדים:

- **יעד לחיזוק/שיפור** נקבע בעקבות זיהוי התנהגות הוראה אפקטיבית שרצוי כי תבוא לידי ביטוי גם בעתיד. לא תמיד מורים מודעים לסיבות שהתנהגות הוראה מסוימת הניבה תוצרים חיוביים, כגון למידה אפקטיבית או תחושה טובה בשיעור. חשוב לזהות התנהגויות המניבות את התוצרים האלה ולקרוא להן בשם.
- **יעד לבחינה/שינוי** נקבע בעקבות זיהוי התנהגות הוראה שיש ספק ביעילותה ורצוי להעלות אותה לדיון בשיח הפדגוגי.

דרכים ונקודות מרכזיות בניתוח שיעור

יש לבסס את ניתוח התנהגויות הוראה על אירועים בשיעור. התנהגויות הוראה החוזרות על עצמן נחשבות לתבנית, וסביר שאם חזרו על עצמן יותר מפעמיים בשיעור אחד הן ממאפייני ההוראה של המורה שנצפה. דוגמאות:

- ריבוי שאלות ידע
- חיזוקים חיוביים או אי-מתן חיזוקים לתלמידים
- יצירה של אווירת אמון על-ידי הפעלת תלמידים או הסתמכות על המורה בתור ספק הידע המרכזי
- דיונים פתוחים
- ניצול יעיל ונכון של זמן ההוראה

נספח ז' - תיעוד תהליך צפייה בשיעור ומשוב

טופס משוב לאחר צפייה בשיעור

תאריך צפייה בשיעור: _____

נושא השיעור/הפעילות: _____

תהליך שהיה לקראת הצפייה בשיעור:

האם התקיימה שיחת הכנה? _____ תאריך: _____

נושאים שעלו בשיחת ההכנה:

התבוננות בשיעור – מטרת השיעור, הכנת השיעור ובנייתו:

שיחת המשוב לאחר הצפייה בשיעור:

שאלות לשיח והתבוננות לאור שיעור הצפייה (מה ארצה לשאול את המתמחה ועל מה חשוב לי שנתבונן בשיחת המשוב)

סיכום שיחת המשוב:

סיכום הנושאים שנדונו בשיחת המשוב לאחר הצפייה:

חוזקות המתמחה ונושאים לשימור:

נושאים לשיפור, קידום והתפתחות:

התבוננות על התהליך הרפלקטיבי של המתמחה: